

BÁCSKAI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyitlér soronkint 20 krajczár.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca Vojnich-palotában

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
Dr. CSILLAG KÁROLYFőmunkatársak:
Dr. RÉVÉSZ ERNŐ
KONDOR OTTÓTársszerkesztő:
Dr. BLAU GÉZA

Hirdetési díjak:
a 16 részre felosztott oldalon egy hely — a 30 kr. hinesztári bélyeglettel egygyütt — 1 frt. 1/2, 1/4 vagy egész évi hirdetések-nél árkedvezmény.
Kéziratok nem adtnak vissza
Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-palotában

Október 6.

A nemzeti kegyelet ebben az esztendőben eddigéig örömmünnepeket ált.

Annál komolyabban tekint le reánk ma október 6-ának napja sötét emlékeivel, melyek bármennyire is fájdalmat okoznak nekünk, elfeledni nem akarunk, mert a nemzeti történelemnek tanulságos és igazán kegyeletes részét képezik.

A szabadságharc vértanuinak emlékezete kikél ilyenkor a magyar Golgotha koporsójából és a nemzet újra siratja a 13 vértanu szomorú sorsát, a magyar szabadság eszméjének nagy és öröknevű halottait.

A legutóbbi napok örömmámora és a mai napnak bánata összeolvadnak tehát és együttes harmóniában szívünkben helyet kérnek, megférnek együtt is, mert közös szülő anyjuk a hazaszeretet, melynek könnyei ugy az öröm-

ben, mint a fájdalomban tiszteletreméltók.

Csodálatos községben van a mostani október 6-ika a nemzet nevezetes öröm napjainak történetével és ha tudunk az örömek hódolni és rózsákkal meghinteni azt az utat, a melyen a legalkotmányosabb király járt — nem fogjuk megtagadni a gyász érzetét attól a naptól sem, amely hazánk történetében annyit jelent, hogy a hazáért nem csak élni, de meghalni is kell tudni.

És éppen azért, mert ennek a napnak ez a nagy horderejű jelentősége van, meg kell hoznunk hazafias kegyeletünk adóját a magyar martyroknak, akiknek sírdombján virult ki igazán a magyar szabadságszeretet fája, — hol mély gyökeret vert a magyar önzetlen és mindent feláldozni kész hazaszeretet.

A kegyelet angyala szálljon az elhunyt martyrok sírja fölé és intse nemes példára az utódokat, kik a sírdombokat könnyes szemekkel állják körül!

Durand és Durand.

A szabadkai színházban először adott 1897. október 4.

Bohózatos vigjátéknak valóban beillik ez a két Durand, kik megkacagtatják a közönséget a könyekig, s egy pillanatig sem enged unatkozni. — Durand Albert fűszerkereskedőnek megérkezik Passyba, s megismerkedik Coguardier urral s Louise nevű leányával. A fiatalok szerelmesek lesznek egymásba, s miután az öreg Coguardier azon hiszemből van, hogy a híres védőügyvéd Durand kére meg leánya kezét, örömmel beleegyezik a frigyre. — Alig éli két hétig mézes napjait az ifjú pár, midőn hirtelen Passyban terem az unoka-övé, az igazi Durand Albert, a híres védőügyvéd. Az öreg Coguardier az ügyvédt fűszeresnek, s a fűszeres vejét az ügyvédnek nézi, s ebből a tévedésből indul ki a kómi-kum, mely sok helyütt nagyon vastaggá válik. — Az ügyvéd Durand is szerelmes lesz egy ifjú szép leányba, De la Houle Irmába, egy büszke ósrégi nemesi család sarjába, s feleséget óhajtja venni. A bohózatírók azonban kegyetlenkednek darabjukban, s nem engedik oly hamar egyik hőstüket a mézesetek édes mézébe fulladni, hanem először ráeresztik a mézet feltve őrző méheket, a kik egy egy éles csipést ejtenek rajta. — Az ügyvédnek viszonyai vannak, melyeket a fűszeres

TÁRCZA.

Az ellenállhatatlan.

— A „Bácskai Hirlap“ eredeti tárczája. —
irta: Bárczi Géza.

Már megint miféle excentrikus czim ez tárczacikknek? Ellenállhatatlan?! Vajjon a realis gondolkozású társadalom elismer-e valamit vagy valakit ellenállhatatlannak? Ha én ilyen bolond kérdéseket vetek fel, remélem: nem tételezik fel rólam, hogy egyenes feleletet adjak rájuk. Majd kislul a vallatásnál.

Van Csiky Gergelynek egy „ellenállhatatlana“, egy költő barátom meg épen a „Bácskai Napló“ tárczarovatában énekelte meg ellenállhatatlanságát; és ez szolgáljon mentő-gemül, ha én sem állhattam ellent a vágnak, hogy e thémáról szónokoljak. — Vajjon e három hasonló irodalmi termék közül melyik nyeri el az elsőség pálmáját, azt csak az utókor fogja illetékesen és elfogulatlanul eldönthetni. Csiky Gergely mindenestre a legkényelmesebb helyzetben van, minthogy először is épen „Ellenállhatatlánával“ nyert 400 aranyat, másodszor pedig igen sokan találkoznak, — a többek közt magam is — akik Csiky nagyobb tehetségnek tartják, mint akár e sorok íróját, akár imént említett költő barátomat.

Ez a némileg aggasztó körülmény azonban a legkevésbé sem tart vissza attól, hogy ismert szerénységemnél fogva, a magam részéről a pálmát önmagamnak ítéljem oda és csak az fáj, az keserít, hogy két ellenlábasm és önkénytelen konkurrensem szintén hasonlóképp gondolkodhatik. No de mindegy; még egyetlen drámaíró sem halt bele, midőn a pályázatnál kudarcot vallott, de kis hitű, gyáva az, a kit az első kísérlet meghiusulta elcsüggeszt, vagy éppen elriaszt a Parnasz-szusról.

Ez az, a mi bátorságot és reményt önt keblembé.

Megelőzve nyájas olvasóim találékonyságát, és kitéve magamat az indoklásnak zaklató vádjának, van szerencsém eleve elárulni és kikürtölni, hogy a három versenymű, mind tendenciájára, mind pedig külső formájára rendkívül hasonló egymáshoz, lévén Csiky G. „Ellenállhatatlana“ pályanyertes vigjáték, poéta barátom „Ellenállhatatlana“ egy pályatézettett ifjunak fantáziája, az enyém pedig pályavesztes tárczacikk.

A mai világban, mindennemű ipar és árucikkek közt, a tárczacikkeknak van a legcsekélyebb kelendőse és — legalább a saját tárczacikkeimből itélve — méltán!

Tehát: az egyik vigjáték, a másik fantázia, a harmadik — szomorú valóság. És mert

szomorú valóság, azért nem segíthetnek többé rajta; meg kell tehát halgatniok az én „Ellenállhatatlantomat“ is.

A fejedelmi kastélytól a kunyhóig északra és délen, Londonban és Csantavéren, „fönn és alant“, örömben és bánatban, akademiában és örültek házában, az ész és szív hazájában, hegyen és völgyön, lakodalomban és temetésen, templomban és putri korcsmában, szárazon és vizen — mindenütt uralkodik egy elem, a föld leghatalmasabb tényezője és ez, az én „ellenállhatatlantom“.

A fejedelmi palotában, a pazár fény, a vakító csillám; a kunyhóban, a mécses szerényen pislogó tüze és a kandalló fukar heve; Londonban a pezsgő nagyvárosi élet, a szeretlen fényűzés, az erény és bűn nagyszerű véglelei, Csantavéren, az egyszerűség, igénytelenség és a megelégedés; fönn a szédítő mámor, a pompa és tobzódás kábulata, alant a szűkölködés és a nyomor megrendítő jelenségei; örömben emeltyű s a jó kedv fokozója, bánatban vagy bufelejtő, vagy a keserv és kétségbeesés tulcsigázója; akademiában a pályadíjak patrónusa, a hemzsegő költők, írók és tudósok védszentje — az örültek házában a szegény előhalottan enyhítője, vigasztalója; — mindez egyetlen óriási erőben összpontosul és ez az én „ellenállhatatlantom.“ Légy bármi: király, vagy koldus, hadvezér vagy közharcos, főispán vagy írnok, mágnás

elésége Louise felfedez, de azokat fűszeres férjének tulajdonítja. Jelenet csinál — s válni akar. Végre sok huza vona után olyképp fordul a mese, hogy De la Houtené arról értesül, hogy az ő ügyvéd Dnrandja nem ügyvéd, hanem fűszeres. — Dühöng, rátámad az ügyvéd Durandra, s szemébe vágja, hogy ő egy csaló fűszeres. A szegény ügyvéd nem látja a bonyadalmat és nem tudja felfogni, hogy mi történt körülötte. — Szerencsére azonban nem olyan ügyvéd a kinek nincsenek pereit, s a harmadik felvonásban védő beszédét mond — a kuliszák mögött — egy rablógyilkosért.

A szerzők megújják már a bonyadalmat, s szépen felgombolják az összebonyolult mesét, s ekkor sül ki a fűszeres turpissága, s az ügyvéd becsületessége.

Durand Albert a fűszeres apósa és felesége kérésének engedve lemond a kereskedésről, s 800.000-frnyi vagyonával tőkepenzes lesz. Durand Albert a hírneves védőügyvéd megkapja De la Houte Irma kezét, s úgy a színészek mint a közönség meglehetősen hagyja el a színházat. — A bohózatot mesterileg megírt epizódok teszik élénkké, mely sima összhangban fonódnak a mulatságos mese köré. A sikerült darab iránt a kis számú közönség lelkes tapsokban fejezte ki háláját és elismerését, mely tapsok nagy része a szereplőket is illette. — *Rélay* ez a sokoldalú művész mai (Coguardier) szerepében is jelesen alakított. Boross Ferike (Louise) szerepében ma mutatkozott be először a szabadkai színpadon. Első debütje minden tekintetben sikerült volt. Szerep tudás, ügyes játék, kellemes hang, szép színpadi alakítás, minden összpontosult e fiatal művésznőben, kinek játékát több ízben tapsal jutalmazta a közönség. Makó Aida (Paquette) félvilághölgy szerepében szintén ügyeskedett, s mai első fellépése által szintén hozzá járult ahhoz a véleményünkhöz, hogy jelenlegi társulatunk kitűnő erőkből áll. Csiszér Kálmán (az ügyvéd) és Lommiczy Béla (a fűszeres) szerepében nyílt színen is arattak tapsokat. Mindketten elegáns megjelenésű és

diskrét művészek. Kecskés Ilon (Irma) Lomniczyné (De la Houtané) Deréky (Barbatier) és Koller Mariska (Clarisse) szerepében ügyes egybevágó kerekedő előadásukkal, sokban hozzájárultak a mai első vigjátéki est valóban fényes sikeréhez. — Az előadást megelőzőleg a Szebenburger Károly által írt és összeállított történelmi jelentőségű előképet adta elő a társulat. Ez alkalommal az ő felsége által kizemelt tíz szobor személyesítőt, egy ügyes és szellemes prologót mondtak el. A festőiesen összeállított képet a közönség lelkesen megtapsolta, s a szerzőt zajos tapsokkal hívta a lámpák elé. A szerző nevében Gergely J. a társulat tagja mondott köszönetet a közönségnek a kitüntetésért.

Előfizetési felhívás.

A „*Bácskai Hirlap*“ szerkesztősége már a lap megalapítása alkalmával a lap kiadójánál kikötötte azt, hogy tekintettel arra, miszerint szerkesztősége ugyanaz a mely a „*Bácskai Napló*“-é volt, daczára annak hogy a volt napilap kiadói kötelezettségei őt teljesen érintetlen hagyják, azoknak a kik a *Bácskai Napló* előfizetői voltak, előfizetési összegük erejéig a „*Bácskai Hirlap*“-ot **díjmentesen** küldje.

Felhívjuk tehát mindenekelőtt azokat, a kik a „*Bácskai Napló*“-ra előfizettek, hogy a kiadói hivatatalnál jelentkezni sziveskedjenek s az esetben a „*Bácskai Hirlap*“-ot előfizetési összegük erejéig díjmentesen kapják.

Amidőn a „*Bácskai Hirlap*“-ra az előfizetést ezuttal meghirdetjük, nem zárkozhatunk el attól, hogy egyrészt a volt napilap sorsára való tekintetből a nagyérdemű olvasó közönséget egyrészt megnyugtassuk arra nézve, hogy a lap ezuttal kiadója Krausz és Fischer helybeli cég, kinek szavatossága kellő biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az előfizetők megnyugtathatnak, miszerint a lapot melyre előfizettek, pontosan fogják megkapni.

A lap irányát és czélját szerkesztőségünk mai vezércikkében megjelölte s fölöslegesnek találjuk, hogy itt e helyütt is azt komment-

álással ellássuk. De annyit már ezuttal is ki-jelentünk, hogy úgy a lap szép kiállításáról, annak pontos szétküldeéséről, a kiadóhivatal mindig gondoskodni fog s nem fog kimélni költséget, hogy úgy a fővárosból, mint a vidékről érkező hírek mindenkoron a leggyorsabbban rendelkezésére álljanak.

A lap előfizetési ára :

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 4 kr. A hétfői szám 2 kr.

Különfélék.

— **Gyászmisze.** A „*Szabadkai Dalegyesület*“ az aradi vértanukért f. évi október hó 6-án ma d. e. 11 órakor a Sz. Ferencziek templomában tartandó gyászmisze Szabadka város hazafias közönségét tisztelettel meghívja.

— **Megfellebbezett határozat.** Az új gimnázium építési árlejtése alkalmával tudvalevőleg Reichl I. Ferencz mérnök tette a legolcsóbb ajánlatot, s így az építést ő nyerte el. Az árlejtés kiírásánál azonban tudvalevőleg szabálytalanságok fordultak elő, mely alkalommal Matskovits Titusz mérnök 10.000 forint biztosítékot tett le a város kezéhez arra az esetre, ha egy újabb árlejtés esetén a beérkeztetett ajánlatok között nem volna olcsóbb mint a Reichl J. Ferencz mérnök által benyújtott ajánlat. A közgyűlés ennek alapján sietett is új árlejtést kitűzni, s így Reichl I. Ferencz ajánlata hatályon kívül helyeztetett. Mint értesülünk Reichl I. Ferencz mérnök a közgyűlés ezen határozata ellen a belügyministeriumhoz fellebbezést nyújtott be.

— **Hossznap.** Izr. polgártársaink legnagyobb és legszentebb ünnepét üli ma szerdán október 6-án. A „*Jomkipur*“ (hossznap) az engesztelés és bűnbánat ünnepe, mely napon minden szent izraelita, megvon magától minden ételt és italt az első est csillag megjelenéséig. E nagy ünnep előestéjén a helyb. izr. templomban 5 $\frac{1}{2}$ órakor Istentisztelet tartatott mely alkalommal Dr. Klein József rabbi magyar hitszónoklatot mondott. Ma 6-án a reggeli ima 6 órakor, a délelőtti ima 9 órakor veszi kezdetét. A halottak emlékéért tartandó ima (maskir) d. e

vagy rabszolga, férfi vagy nő, az akadémia elnöke vagy ajtonállója; a tébolyház igazgatója vagy éppen örült; képviselőjelölt vagy szavazó polgár; születési burokban vagy éppen rongyok és foszlányok között; légy lapszerkesztő vagy újsághihordó, első tenorista vagy színlaposztó, ügyvéd, tanár, orvos, mérnök kereskedő, iparos, napzámos, vagy bármi; ha az én „ellenállhatatlanom“ rendelkezésed-re áll, uralkodol!

Nyissunk be néhány helyre és világituk meg állításunkat.

A király fölébredt. Az apródok fölriadnak és eszeveszetten futnak parancsára.

A király komor. Népe a proletariatus földre tipro járma alatt senyved; a hosszú eredménytelen külföldi háborúk és belvillongások aláásták az ország hatalmát, kimerítették fölvilülésének forrásait; a végromlás, a sivar enyészet kárörvendő sátánja fenyeget.

A király gondolatokba merül. — Nincs hát menekvés! — kiált kétségbeesve — magán vagonom is áldozatává lett a hódító kincs-szomjának; kapzi önérdék tönkretette országomat, nyugalmatom!... Szegény király!

Rongyokba burkolt, hófehér aggastyán kopogtat a barátságos külsejű ház ajtaján. — Odakünn szakad az eső, háborog az ég, villámok cikáznak és a szél dühöngve sivit, megrázza erőszakosan a terebélyes fák üstökeit és ropognak, recsegnek az emberkéz mulé-

kony alkotásai!... „Jöjjön csak, szegény öreg! nem vagyunk gazdagok, de a mink van, jó szívvvel megosztjuk szerencsétlen felebarátinkkal. Telepedjék le nálunk, a vacsora mindjárt készen lesz; aztán a világért se engedjük ki ebben a csúf időben; van vendégszobánk is.“ — Az agg barázdás arczán, a hála könnyei patakzanak alá; nem tud szólni...

Boldog koldús!... Alamizsnát kapott és beéri vele, azután tovább, tovább, míg újra könyörülő szivekre talál...

Gyászban öltözött halvány hölgy, kisírt szemekkel halad az utcán. Majd megállapodik egy ház előtt, a melynek homlokzatán szabályos, aranyozott betűkkel ez a száraz fölirat áll: „Dr. Népesi Géza Aladár köz és váltó ügyvéd.“ Némi habozás után belép, csönget és nemsokára szemben áll, házuk legjobb barátjával.

— Uram! — szól töredezeve — ön tudja, hogy atyám meghalt! Zsaroló hitelezők és pénzsomjas rokonok csalárdul kijátszották. Ön házuk régi barátja, törvénytudó ember, szerezze vissza jogos örökségünket! Két neveletlen hugocskámmal elhagyatva, gyámol és támasz nélkül állunk; segítsen rajtunk különben a nélkülözés, a nyomor marad fen számunkra csupán!

Az ügyvéd hajlong és torzító mosolylyal szól:

— Asszonyom! Az ügy oly stádiumba lépett, hogy azon többé nem segíthetünk. Azonban, ha nagysád áldozhat néhány száz forintot, még minden jót remélhetünk.

— De uram, hiszen ön tudja, hogy semmink sincs, mindenünköl kifosztottak!

— Végtelenül sajnálom; ez esetben semmit sem tehetek önökért!

A szegény nő, halálos tördőfessel szívében távozik; végső reménye oda van. És bevezül a proletárok százanandó sorai közé...

Az akadémiának nagygyűlése van. Érdekes tárgyak, szép publikum A terem zsufolva, a kérérelhetlen ajtonállótól hiába kérnek behocsátatást. Egy reporter közeledik, és be akar hatolni. Az ajtonálló durván visszautasítja. De a reporternek hivatal veszítés terhe mellett szigorúan meg van hagyva, a gyűlés lefolyásáról, kimerítő referátát írni: neki mindenáron be kell jutnia. Zsebébe nyúl, ezüst pénzt csörögtet; az ajtonálló hegyezi a fülét, a reporter odacsúsztatja az ezüstpénzt, és a szárnyajtók mintegy varázsszóra megnyílnak előtte.

Még számtalan példát lehetne fölemlíteni az én „ellenállhatatlanom“, hódításainak illusztrálására, de nyájas olvasóim már úgy is kitalálták, hogy az én „ellenállhatatlanom“ — a pénz!

És most, t. bíráló bizottság, ítéljen!

10 órákor lesz, mely alkalommal magyar imatartatik az aradi vértanuk lelki üdvéért.

— **A Sz. P. V. V. r. t.** A szabadka-palicsi villanyvasut r. t. igazgatóságának és a városi hatóságnak egyaránt, szíves figyelmébe ajánljuk miszerint az emberélet és vagyonbiztonság érdekében mihamarabb intézkedjék aziránt hogy a belvárosban, és különösen a mellék utcák torkolatánál) hogy alig egy hajszálon függött egy-egy ember vagy kocsi elgázolása. — Intő például csak a m. hó 21-én történt esetet említjük fel, a mikor is a központi kávéház torkolatánál a sebesen közeledő 5. számú villanyos kocsi egy teknőssel megrakott parasztszekérről ütközött össze. A kocsi tetéről a teknők egyrésze alázuhan a kövezetre és darabokra tört, a megijedt és megvadult lovak pedig, széttépvé szíjjat, kötelet, őrült vágatással iramodtak végig a Kossuth utcán, elgázolással fenyegetve a kapuk alá és üzletekbe menekülő közönséget. Azon reményünknek és óhajunknak adunk kifejezést, hogy ezen kérésünket úgy a villanyvasut igazgatósága, mint a hatóság teljesíteni fogja.

— **Csendes botrány.** Hogy mire képes a fanatizmus, annak csendes szemlélői lehetnek mindazok, akik jelen voltak f. hó 4-én a szt. Teréz templomban Ő felsége a király születésnapja alkalmával tartott szent misén. Az ünnepely legnevezetesebb és leghazafiasabb részénél mikor az Isten templomában felhangzott a „Hymnus” magasztos dala, amikor a lömjénfüsttel égbe szállt a magyar nemzet lelkét kifejező dal — amelyet Ő felsége a király is állva hallgat meg: (* *mamusich mátyás* prépost plébános tüntetőleg eltávozott gárdájától követve. Hogy mit jelent ez a távozás, annak kellő kifejezést találni alig lehet — elég felemlíteni ezt a tényt, hogy minden magyar fogalmat alkotson magának arról az emberről, aki így kiesüfolja az Isten házában a magyar nemzet legszentebb érzelmeit.

— **A rendőrséghez!** Ámbár a rendőrség a legkésőbbben szokott értesülni a közbiztonsági viszonyokról — mégis feltételezzük, hogy arról már tudomása van, hogy az idén a foksidók szegénység miatt nagyobb számban emelkednek a büntények. Mégis azt tapasztaljuk, hogy a város legsötétebb helyein rendőri posztok felállítva sincsenek és a csirkefogó és rabló urak teljes biztonságban érezhetik magukat. Mért nem tesz a főkapitány úr javaslatot a létszám szaporítása érdekében. Ha ezt nem teszi akkor elvárjuk hogy ezzel a létszámmal is hivatásának megfelelni képes legyen. A város e részben nem fog fukarkodni, mert hiszen saját érdekében fogja ezt tenni!

— „**Velikó Kóló.**” A szabadkai bunyevác ajkú arany-ifjúság f. évi május hó 2-án kérvényt intézett a polgármesteri hivatalhoz, melyben engedélyt kértek egy zene s daltársulat létesítésére. A kérvény mellé egy hangversenyjelentést is csatoltak, melynek teljes szövege bunyevác nyelven volt fogalmazva. A polgármester engedélyezte e hangverseny

*) Bocsaútot kérek a szerkesztőségétől hogy a prépost új nevének kezdőbetűit kis betűvel szedtem — de azt hiszem, hogy az olyan ember, aki magyar pap létére nem restell a magyar eszme ellen tüntetni nem érdemi meg, hogy a nyomda a nagy betűket koptassa miatta. Amíg meg nem javul a személyneveket megillető nagy betűket neki meg nem adom. Szedőgyerek.

megtartását azon kikötéssel azonban, hogy a beküldött, s bunyevác nyelven fogalmazott szövegbe, legalább egy hangverseny számot magyar nyelven jelezzenek. — A hős ifjúság azzal a válasszal élt, hogy magyar nyelven nem közölnek a programmon semmit, mert *nem akarnak nevetlenségessé lenni.* — Ezen sértő és vakmerő nyilatkozat alapján a polgármester megvonta az aranyifjúságtól a hangverseny engedélyt, s egyidejűleg kérvényüket a tanács is visszautasította. — A „Velikó Kóló” alakuló bizottsága azon hiszemben, hogy fent jobban járnak, alapszabályaikat és kérvényüket a belügyminiszteriumhoz küldték jóváhagyás végett. A miniszter azonban leküldte ezt a kérvényt a polgármesterhez véleményezést végett, s így került a híres „Velikó Kóló” ügye másodszer hozzánk. A polgármester a belügyminiszterhez felküldött véleményében az esetben kéri az alapszabályok jóváhagyását, ha az egyesület címe magyar nyelven tüntetettik fel. Ezt azonban a magyar nyelvet gyűlölő bunyevác ifjak aligha fogják elfogadni.

— **Parittyázás.** Berkes Mihály 16 éves szabadkai legényember f. hó 3-án este megbosszulni akarta a magyar nemzet ünnepén történt sértést, a mennyiben Rádics Dusan házában négy és özv. Milinovitsné házában hat ablakot kövekkel bevett, mivel az általános kivilágítás alatt ablakaikat nem világitották ki. A hazafias érzelmű legény azonban pörül járt, mert a rendőrség elfogta s cselekményeért megbüntette.

— **Gare aux voleurs!** Épen szerkesztőségünk egyik tagjával történt meg, hogy a színházi előadás után ott hagyott esernyőjét alig egy percnyi távozás után ismeretlen tettes ellopta. Valószínűleg attól tartott a becsületes, tolvaj hogy a mi rozoga színházukba nemsokára a tetőzetén át is beesik majd az eső és így előadás alatt nem fog megázni. Ha ez az intentió vezérelte a szerény tolvaj, takkor meg kell bocsátani neki!

— **Véres verekedések.** Vasárnap éjjel 11-12 óra között a Vukovich féle mulató helyen vígan járta a kólót az ifjúság. *Sztipics* Mihály hirtelen elkialtotta magát boros fővel, no hát legények ki az ur a csárdában, s veszedelmes kémozdulatokkal forgatta a feje fölött az erős borsokancsót. S mint a villám oly erősen és gyorsan csapta a azt az egyik, hozzá közel álló legény fejéhez, hogy annak a feje menten megrepett, s arcát elborította a vér. A szép lányok szét rebentek, mint a megijesztett verebek, a bátor legények közül kettő rárohant az ittas *Sztipicsre*, azzal a jó szándékkal, hogy lefegyverezik a dühöngőt. Jó akaratukat azonban drágán fizették meg, mert a kettő jüknél is erősebb *Sztipics*, rájuk is hatalmas ütéseket mért. A részeg legény végül egyedül maradt a csárdában, s miután nem volt élőlény a közelében a kivel kikezdhetett volna, a borsokancsóf földhöz vágta, s az asztalra dőlve az ittas emberek mély álmába merült. Másnap azonban a keserű valóra ébredt, amennyiben a megsérült három legény fejelentette az esőt hősét a rendőrségnél, súlyos testi sértés vétéségével vádolva a hősöt lőgényt. — A *Szem-máry* féle korcsmában a hétfőre virradó reggel szintén holmi összekocznás volt — a rendőrséggel, — de ez már komolyabb dolog volt, mint a fenti. Vígan mulattak a csárdában a híres Szabadkai legények, mig végül, min rendszeren, heves összeszólalkozásba keveredtek. Az összeszólalkozás végeredménye természetesen verekedés lett, melybe azonban a ren-

dőrség is bele ártotta magát, — vesztére. A berugott és verekedő természetű legények névszerint Rafai György, Dozsa Lajos, és Szenek Mátyás nem respektálva sem a törvényt, sem annak hivatalos közegeit, hanem ütni, verni, lökdösnai kezdték a korcsmába behatolt rendőroket, s bizony aligha csufosan el nem báznak a rend éber őreivel, ha ideje korán segítség nem érkezik a rendőrség négy embere személyében, kik azután lefegyverezve, az ipszékét bekisérte őket a rendőrséghez, hol hatóság elleni erőszak címén fejelentve lettek. Jegyzőkönyv lón felvéve, mely után a verekedők szabadon bocsájtattak, ellenük pedig a vizsgálat megindítatott.

— **Tüz.** Mihálovits István földműves házán m. hó 30-án kigyulladt a kémény. A lángok hirtelen átcsaptak a házfedélre és pillanattal az egész ház lángokban állott. Daczára a gyorsan érkezett segélynek a 200 frt. értékű ház — mely azonban 150 frtra biztosítva volt — földig égett.

— **Elveszett.** Tegnap d. u. 4 és 5 óra között a vasúti indóháztól a posta épületig vezető uton elveszett egy barna bőr tárcsa, levelekkel és okmányokkal. A szíves megtaláló tisztelettel felkéretik, hogy ezen tárczát, melynek hasznát úgy sem veheti, kellő jutalom fejében — a „Bácskai Hírlap” szerkesztőségében — Kossuth-utca, (Vojnich Máté palota) átadni szíveskedjék.

— **Üsd vágd nem apád.** — Ezzel biztatta magát *Szutorovits* József csikériai bennlakó, szeptember 29-én a bácsalmási szőlő csárda előtt, a mikor is *Parczu* Antall, — mivel az nem volt az ő véleményén — szóváltás közben úgy febbe kolintotta, hogy annak fejét nyomban elborította a vér. A hős *Szutorovitsot* ezen hőstetteért a csendőrség vette pártfogása alá, s a járásbírósnágnál megtette ellene a fejelentést.

— **Mire jó a bárány.** Eddig mi földi halandók azon jó hiszemben voltunk hogy a bárányokat azért teremtette az Isten, hogy annak husát mint báránypörköltet, báránypaprikást avagy bárány pecsenyét elköltsük, s ez által éhségünket csillapítsuk. A bőrere nézve pedig azon véleményben voltunk, hogy azzal teli bundáinkat béleletjük, avagy jó meleg bárány sapkákat készítettünk. Ezen jóhiszemű meggyőződésünket azonban szeptember hó 26-án éjjel, egy eddig még teljesen ismeretlen valaki megczáfolta azzal, hogy Fodor János ó-moraviczai lakos léczakoljából 16 drb bárányt, be nem jelentett czélből elhajított. A csendőrség szintén kíváncsi arra, hogy mi czélből teremtettek a bárányok, mert a tettest erőlyesen keresik, s így kilátásunk van arra, hogy nemsokára a bárányok teremtésére nézve felvilágosítást kapunk.

— **Szövetkezet (vagy egylet) B. Almáson.** B. Almáson tegnap megalakult egy egyesület a mely előbb szocialista egylet akart lenni, de a miniszterium a felterjesztett alapszabályukat az előbb kért formával elutasította és csak az újabb alakban engedélyezi. Ennek az egyesületnek célja a munkásosztályt szövetkezetbe vonni. Elnöke Schoblocher József alelnöke Berberovits ottani napszamosok. A választmányi tagok között van Noll János ottani gyakorló orvos is. Hogy milyen tendenciája van az egyletnek azt csak később fogja meg látni a közönség, eddig legalább az a hír van elterjedve hogy direkt szocializtikus irányú. Az alakulásnál ott volt a közig. hatóság is. Mindenik tag havonta 15 kr. tagdíjat fizet.

— **Lopás.** — *Fábián* Mátyás, *Dávid* Péter

és *Bnudula* Kálmán mélykúti szövetségtársak m. hó 28-án éjjel látogatást tettek *Juhász* András mélykúti gazda házában, mely alkalommal csupa véletlenségből magukkal vittek hét zsák búzát, s azt Kövesdi János szőlőjében levő kukoricaszár közé rejtették. A csendőrök azonban kikaparták az eldugott holmit a sűrűből, a három jó madarat pedig átadták a járásbírósnak.

— **Sertészárlat — s a községi előjáróság.** — Bács-Vaskuton kiűtött a sertésvész, s a községi előjáróság elrendelte a sertészárlatot. Természetes, hogy ez az intézkedés helyes is, — kötelező is. Nem helyes ám, az, hogy a vaskuti községi előjáróság megenykedte *Kolompár* József zombori lakos sertéskezeskedőnek f. évi szeptember hó 24-én sertéskezet a helységbe behozni és ott azokat eladni. *Kolompár* 34 darab sertéssel állított be bács-vaskutra. 21 darabot eladott, s a még megmaradt 13 drbbal az egész községben házalni ment. A községi előjáróság nem vett tudomást erről, azonban a csendőrség rajta ütött *Kolompáron*, s a bajai főszolgabíróságnál feljelentést tett ellene, állategészségügyi, kihágás miatt. — A községi előjáróság pedig — a ki ellen feljelentés nem tétetett, a háttérben elégedetlen dörszöli a kezét.

Színház.

— **Színházi műsor.** 6-án „Boszorkányvár” operette, az operette személyzet bemutatójával. 7-én „Trilby” szinmű (ujdonság) 8-án ugyanez. 9-én „Cziterás” operette, 10-én „Mária Bátyja” népszinmű (ujdonság).

— **Nincsen róza tövis nélkül.** A Durand és Durand első előadásánál egy hatalmas csokor lebzelt a színpad előtt s a közönség kíváncsian várta, hogy kit fog boldogítani, de megtörtént az ominozus tévedés, hogy Rélay azt hitte hogy neki szól — de csupa előzenéségből átadta Boros Ferikének, aki azon hiszemben hogy a csokor Koller Mariskának szól átadta Csiszernének — de miután Csiszerné nem is játszott ez alkalommal — végre kitudta, hogy a csokor tényleg Kecskés Ionát illeti, a csokrot visszaküldötte a színpad elé és innen adták azután át az igazi tulajdonosnak, aki már maga sem akarta elhinni, hogy a csokrot neki szánták.

Törvényszék.

— **Végtárgyalások.** A szabadkai kir. tör. vényszék előtt f. évi október hó 6-án és 8-án a következő végtárgyalások tartatnak meg. — Október 6. Farkas István, lopás, Brankov Ignác okirat hamisítás, Pintér Antal, hatóság elleni erőszak, Kecskés József hamis tanulás. Október 8-án. Csizsár Bertalan hamis vád, Fülöp András, lopás, Eckert Mihály, személyes szabadság sértés, Dedakin László uzsora. Ítélet hirdetések 8282,—8328,—8032,—8588,—

A két ismeretlen. *Rajcsányi* János és ifj. *Stefko* József ez életben sohasem akarták egymást látni, de a „Végzet” f. évi szeptember hó 30-án, akarattuk és beleegyezésük ellenére, mégis összehozta őket a helybeli kir. törvényszék tárgyalási termében. A különös véletlen folytán mindketten 1895. évi november 13-án Baján, különböző helyeken hozzányultak a más ember vagyonához. — *Rajcsányi* János *Pollák* Adolf bajai lakos udvarába tévedt, — előzőleg azonban a kerítésen mászott át — s onnan négy darab hizott libát tüntetett el. — Ifj. *Stefko* József hűen követve ismeretlen kartársa példáját, özv *Weitzenfeld*

Józsefnét szabadította meg 2 darab hizott kacsájától. Valószínű azonban, hogy ifj. *Stefko* nem volt tisztában azzal, hogy mi történik azután ha a kacsákért felelősségre vonják, kíváncsi volt hogy ez esetben ő reá nézve hányat ütött az óra? — Ezt a kíváncsiságát úgy elégitette ki a jeles férfiú, hogy minden bejelentés nélkül magához vette *Andrássy* Mihály uram ezüst óráját, s azzal odébb állott. — A nemezis, illetve a csendőrség keze utolérte őt is, *Rajcsányi* Jánost is, s a helyb. kir. törvényszék elé állította, mely mindkettőjükre kimondta igazságos ítéletét, mely szerint: — *Rajcsányi* Jánost a büntetőtörvénykönyv 333 §-ába ütköző, a 336 §. 3-ik pontja szerint minősülő lopás büntetében bűnösnek mondta ki, s ezen bűnéért 6 havi börtönrre és 3 havi hivatalvesztésre ítélte. Ifj. *Stefko* Józsefet pedig a büntetőtörvénykönyv 333 §. ütköző, a 334 §. szerint minősülő lopás büntetében szintén bűnösnek mondta ki, s ezen bűnéért négy havi börtönrre és 4 évi hivatalvesztésre ítélte. Mindkét vádlott vizsgálati fogság ideje be nem számított. Az ítéletbe úgy a vádlottak mint a kir. ügyész is belenyugodtak. Az ítélet jogerős lett, s a két — most már ismerős — elítélt, látható örömmel távozott fegyveres kíséret mellett legújabb garçon lakásába.

— **Gyujtogatás.** — F. évi márczius hó 2-án *Lajkó* József kishegyesi lakos *Kriszhaber* S. buza és gabona készletének közelében cigarettázva, annak égő végét megdondolatlannul a buzakazal tövébe hajlítá. — A száraz takarmány tüzet fogott, s pár perc alatt teljesen hamuvá égett. A kár 500 forintban lett megállapítva. *Kriszhaber* S. gyujtogatás vétsége miatt feljelentette *Lajkó* Józsefet, s a helyb. kir. törvényszék a f. hó 4-én megtartott végtárgyaláson vádlottat a tűzvész okozás vétségében vétkesnek mondta ki, s ezen tetteért egy havi fogságra és 20 frt. pénzbírságra ítélte. — Az ítélet jogerős.

— **Hatóság elleni erőszak** miatt állott f. hó 4-én *Csiki* Péter és *Csiki* János a helybeli királyi törvényszék előtt 1896. évi május hó 15-én *Wittenberg* Mór topolyai koresmáros helyiségében mulatva, szóváltás közben *Wittenberget* olmos bottjukkával úgy fejbe verték, hogy annak fején egy 12 nap alatt gyógyuló sebet ejtettek. A verkedés alatt *Wittenberg* a rendőrség védelmére vette igénybe, mely alkalommal a két *Csiki* a rendőroket is ütlegelni kezdte. A helyb. kir. törvényszék ez ügyben f. hó 4-én tartotta meg a nyilvános végtárgyalást, s a vádlottakat 14-14 napi fogságra és 10-10 frt. pénzbírságra ítélte.

— **Feltört vasuti raktár.** A *Bikityi-Borsod*, vasutállomás áruaktárát a m. hó 29-ére virradó éjjel ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták, mely alkalommal *Latinovits* Illésné kárára 1 láda csemceborot, *Tauher* Sámuel kárára 3 zsák ludtollat és *Fraicz* Mór kárára 30 méter vásznat összesen 67 frt értékben elloptak. A nyomban megejtett vizsgálat során a felmerült gyanúkok alapján *Jaszenovits* Márton és *Szép* Ferencz pályaőröket a csendőrség valiatás alá fogta s az esetről jelentést tett a bajai szolgabíró hivatalnál.

8285 sz. 1897 tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Veisz* Márk szabadkai lakos végrehajthatónak *Petrik* András szabad-

kai lakos végrehajtást szenvedő elleni 21 frt. 60 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. trvszék (a szabadkai kir. jbiróság) területén levő Szabadka város határában fekvő a Szabadkán 5736 sz. betétben A + 24483 hrszám 573 □ 01 kiterjedésű *Rencsár* Viktor *Szadeczki* *Józsefné*, *Petrik* András, *Petrik* Mihály, *Piroska*, és kiskorú *Petrik* Liza nevének álló s a P. 1. s. sz. a. *Petrik* Antal javára ezen ingatlanból *Rencsár* Viktor f. *Szadeczki* *Józsefné* illető fele részre bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartása mellett, vagyis az 1881 évi 60 t. cz. 156 §-a alapján egészben elárverezendő napnyugati ugarföldre 91 frtban; a) a szabadkai 5738 sz. betétben A + 11062 és 11063 hrsz. 301 illetve 343 □ 01, kiterjedésű s *Petrik* András, *Péter*, *Piroska*, f. *Berkes* *Antalné* *Mihály* és kkorú *Petrik* Liza nevének álló s az első pontban hivatkozott törvény értelmében egészben elárverezendő halasi Szőlőre 136 frtban.

c) a szabadkai 5744 sz. betétben A + 11964/2 hrszám s az előbbi pontban megnevezettek nevének álló szintén egészben elárverezendő 418 □ 01 kiterjedésű halasi Szőlőre 112 frtban; végre a

d) szabadkai 5737 sz. betétben A I. 11061 11064/3 hrsz. 303, 546 és 2 h. 141 □ 01 kiterjedésű halasi szőlőből *Petrik* *Andrást* illető $\frac{1}{40}$ -ed részre és pedig ezen ingatlan $\frac{5}{40}$ -ed részére a C I sorsz. alatt *Petrik* *Antal* javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartása mellett.

Az árverést 255 frt. 60 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan a 1897 évi október hó 26-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. trvszék telekkönyvi hivatalának értesítő termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át vagyis 9 frtot 10 kr. 13 frt. 60 kr. 11 frt. 20 krt és 25 frt. 56 kr. készpénzben vagy az 1881 60 t. cz. 42-§ ában jelzett árfolyammal ámsított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 évi 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1897 ik évi július hó 5 ik napján a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Eperjessy Béla.
kir. törvsz. bíró.

Ruharaktár!

Van szerencsénk a nagyerdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Szabadkán, Kossuth-utca bajsai Vojnicz Máté «Bárány» szálloda melletti palotájában levő üzletünkben az áruk tulhalmozottsága miatt

uri és gyermek ruha árúinkat igen olcsón árusítjuk el.

Midőn ezen olcsó bevásárlási helyet a n. érd. közönség ügyelmébe ajánljuk, el nem mulaszthatjuk arra is kérni, hogy látogatásával bennünket szerencsétlenni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Schwarz Testvérek

O-Becsén és Szabadkán.